

ВІДНОВЛЕННЯ КАЛІЙНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ, ЯК ОДИН З ВИХОДІВ З НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ У КАЛУШІ

Семенов Є.О., Гринь Г.І.

*Національний технічний університет
“Харківський політехнічний інститут”, м. Харків*

Багато хто знаю, що Україна одна з не багатьох країн, яка має природні запаси майже всіх цінних й корисних хімічних елементів, багато яких міститься у кількості достатній для організації промислових виробництв. Тому, незважаючи на відносно малу територію, вона має дуже могутній потенціал. Але цей потенціал або практично втрачено, або не розкрито за різних обставин. Таким прикладом є екологічна ситуація, яка склалась у м. Калуш Івано-Франківської області.

Раніше там розташовувався один з найпотужніших у світі діючих калійних комбінатів. На цих територіях розташовано калійні рудники, єдиний у світі Домбровський калійний кар'єр, відвали засолених ґрунтів, хвостохранилища та шламонакопичувач.

Згідно з офіційними даними у Калузькому районі була зруйнована екологічна рівновага у прошарку гірських порід Калуш-Голинського родовища калійних солей. Це привело до багаторазовим провалам земної поверхні над поверхнею шахтних полів в Калуші, руйнуванню осель та комунікацій, засоленню водоносних горизонтів в цьому місті і декілька селах. Крім того, має критичний стан хвостохранилище №2 Калуш-Голинського родовища калійних солей, в якому міститься понад 10 млн. м³ відходів, де від осадків зростає рівень висококонцентрованих розсолів калійних солей.

Проте ця ситуація утворилась не за один день, а за декілька років. Вже зараз йдеться мова про евакуацію людей з району надзвичайної ситуації. Проте, й на сьогоднішній день з відходів калійного виробництва можна отримати тисячі тон цінної хімічної продукції, серед яких й необхідні калійні добрива, яка Україна імпортує, кухонна сіль, хлорид магнію, сполуки рідкоземельних елементів та інші.

Одним з цінних хімічних продуктів, який також можна отримати з розсолів калійних солей є карбонат калію. На сьогоднішній день Україна його не виробляє, а закупає. Для отримання K_2CO_3 спочатку потрібно виділити з розсолу калію хлорид, а потім використовуючи аліфатичні аміни та двоокис вуглецю отримати поташ.

Таким чином необхідно комплексне рішення екологічної ситуації у м. Калуш, яке не тільки поновить екологічне становище у регіоні, але й сприятиме відродженню калійної галузі України, яку на сьогодні нажаль зруйновано.